

Szabó József

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Mi lesz veled

Margitsziget?

Magyar Nemzet,
1960. júl. 31.

Osztályozás

712.21

Margitsziget

Idő

"1960"

Személy

Helyezés

A Margitszigetre vezető kis hídon lépdelve a déli forgatagban, eszembe jutnak a sziget egyik leghűségesebb szerelmesének, Krúdy Gyulának sorai: »A kéményseprő telente a jégen járt át Óbudáról az öreg fogadóba, s papucsos lépeteinek nyoma ottmaradt a havon...«

Mekkora utat tett meg Budapestnek a külföldiek által is sok ezerszer, tízezerszer is megcsodált tündéerkertje, lóvasutas, ácsolt fedettsétnyos korszaka óta!... Mellettem lépdél egy idős ember. Zsebében parányi kis rádió muzsikálja a kedves bécsi keringőt és a sétájára, mindennapos szigeti pihenőjére ballagó öreg, mint ha eltalálta volna gondolatomat: — Nem tudom, akkor régen az én fiatalágomban, a maga ősi vadságában volt-e szebb a sziget, vagy most — mondja. — Nem kultúráltuk kissé agyon ezt a szépséget!?

Mi lett a Margitszigetből és mi lesz belőle? Ez a kérdés óhatatlanul feltör mindannyiunkból, akik szeretjük a szigetet. Hány szépítő jelzőt irtunk már le róla, hányféle változatban énekelték meg szépségét a költők, ki tudná hirtele nében. Mindmegannyi szép sor, mégiscsak szürke volt ahhoz a szépséghez mérve, mely itt valóságában tárul elénk. Ezért is tőr fel minduntalan az aggodalom, amit a sziget túlzott beépítettsége ébreszt »Budapest ékkövének« szerelmeseiben. A kéményseprő már nem járt át Óbudáról a Duna jégen. Rég eltűnt a lóvasút és több mint 25 éve a fedettsétny is. A 26-os buszok úgy suhannak egymás mögött, hogy a kocsivezetők szinte nehezen tartják be a rendőrileg megszabott követési távolságot is. Mégis alig bírják elfuvarozni a sok utast. És a kéttestű buszok sorában mind több a szín és tarkaság, hazai és külföldi gépkocsik rendszámablái villannak egymás után. Népszerű a sziget. Csak ezt a szép kocsisort ne csúfítanak oly sűrűn a teherautók. TEFU 15, FŐSPED, nem tudom mennyi... teherautó pótkocsival és pótkocsi nélkül, megrakott ásványvizes ládával, vagy a szigetre visszatérőben zörgő üres ládakkal, a »göngyöleggel«.

Irjam le most azt, aminek minden szigeti járókelő szemtanúja: a pazar színorgiát, mely az évelőkkel és egyvári virágokkal zsúfolt csodálatos ágyakból virít? Szép ez a mi szigetünk, csak már mielőbb megelne a mostaninál is sokkal több virággal, fával, cserjével.

Virágot, pázsitot a sportpálya helyére

A FŐKERT szépítő kezű műszaki dolgozóinak egyébként ez a terve. De mikor lesz ebből a tervből már valóság?! Ez nemcsak a mi sóhajunk, hanem a főkereseké is.

Mert mi történt a szigettel?... A sokat emlegetett Ybl-fürdő története most már nyugvópontonra jut. Nem építkeznek a Felsőszigeten, a népszerű Nagyszálló környékén. De mikor kerül megérdemelt sorsára az ide nem való sok más épület? Pillantsunk rá például az Úttörő stadion kockaépületére, s főleg elhanyagolt, kiégett gyeplő, kopott pályájára. A zöld már csak foltkban fakul rajta. Egy-egy ünnepséget kivéve, alig-alig használják ezt a pályát a diákok, az ifjúság apraja, akiknek pedig építették. Ez az elhanyagolt pálya a parkosító szakemberek szerint is, *alaposan rontja a városképet*. Vagy gondozzák megfelelően, hogy ne zavarja a sziget szépségét, vagy ha nincs szükség rá, bontsák le és parkosítsák ezt a területet is. Hiszen a sziget ügys egyre inkább szűk lesz a sétálóknak, üdülő látogatóknak.

Költöztessék el az Ásványvízüzemet

A Fővárosi Ásvány- és Szikvízüzem piros kőépülete szép tervezésű piroskockás tornyával, valósággal megbújik a Sportuszoda háta mögött, egy hatalmas park szélén. Március 15-én múlt 22 éve, hogy az ősi múltú margitszigeti üzem az Árpád-híd szigeti feljárójának helyéről, a gyógyvíz forrásától, mai helyére költözött. Miért nem vezették el egészen a híres szigeti ivóforrás vizét a Margitszigetről, ha az üzemet egyszer már ugys tovább viték déli irányba? Az üzem vezetői azt mondják: tulajdonképpen azért tartják a Margitszigeten a kristályüzemet, mert a közelében levő úgynevezett III. forrás 72 hőfokú természetes forróvize fűti az üvegmosoda gépeit. Ezzel a természetes fűtéssel napi 2 vagon szenet takarítanak meg. A sziget szépségét talán nem is rontaná az üzem piros kőépülete, mert stílusával idomul a szomszédos Sportuszodához. De hát a kristályvíz fuvarozása s a palackozó üzem szüntelen zaja, az üzemből naponta 130—200 000 üveg kristályvíz elszállítása a városba a TEFU-kocsikon és reggeltől estig, nem valami üdítő, s főleg nem a szigetre kívánczó látvány. Helyesnek tartjuk, amit a virágosítási terv emleget, hogy az üzem idővel eltelepítenék a szigetről.

Park, fák, virágok szépségének egységét csúfítják a sziget Pestre néző oldalán épült evezős klubok csónakházai! A nyugati parton pedig, melyre az újlaki partról, s a Rózsadombról esik pazar kilátás, groteszkül hat földhányásaival egy óriási szemétdomb és mellette két kopár futballpálya, meg az egymást követő vörösalakos teniszpályák sora. *Keressenek már végre másutt helyet sportpálya építésre.*

De mi ez a szemétdomb? Ez a régi pólópálya, amelyen a felszabadulás után egy ideig még futbaloztak. A FŐKERT műszaki osztálya kidolgozta már e terület parkosítási tervét. Csakhogy az a *társadalmi munka*, amelyet a fővárosi tanács és a Hazafias Népfrent XIII. kerületi bizottsága közösen indított, *kissé megfeneklett*. Ezt a szemétdombot bokrok takarják el a járókelők elől. Szomszédóságában van a Vörösmarty Színpad, ahol jönnek-mennek az emberek. De még a parti sétálóknak is szeméttel szúr egy ilyen csúfság Budapest tündéerkertjében!

A fővárosi tanácsnak — mint értesülünk — csak 1961-re lenne pénze az egykori pólópálya virágosítására. A szükséges parkirozási alappal már most végezni kellene. A FŐKERT műszaki osztályának szép terve van a parkosításra és virágosításra. Második rózsáligetnek személték ki, amelyet tarka tavaszi és őszi virágok is színesítenének.

A népfrentbizottság figyelmébe

A Hazafias Népfrentban már külön bizottság foglalkozik a Margitsziget szebbé varázsolásával. Ennek a bizottságnak a figyelmébe ajánljuk a szemétdombot, hogy a FŐKERT is teljesíthesse virágosítási tervét és ez a jókora darab föld is mielőbb a szigetet megillető nyugalom és pihenés otthona legyen.

A virágosító szakemberek is azt mondják, amit mi: senki sem gondol esztelen és vandál rombolásra, de a szépítő terv okos lehetőségeket nyit arra, hogy a szigeten *minden megmaradjon, ami odaváló*, de fokozatosan tűnjék el a lehetőségekhez mért ítemben, ami rontja a sziget szépségét.

Mi maradjon meg? A szépítő terv szerint szükséges, hogy megmaradjon a Kaszinó. Át kell építeni, mert alatta műemléki romok vannak. A szigethez nőtt a gyönyörű sportuszoda, az európai hírű Palatinus-strand, Nagyszálló és az Opera-Színpad is.

A sportklubok csónakházai megtalálják helyüket akár a Római-parton, akár másutt a Duna partján. És keressenek másutt helyet a TÜKER és a bankok teniszpályáinak! S a Rózsáligetnél, meg a frissen öntözött pázsit peremén, tünődve a sziget sorsán, átadjuk vitára a nagyközönségnek is, az illetékeseknek is ezeket a szigetet szépítő terveket.

Szabó József